

15 Martie 2007, nr. 185

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la completarea art. 87 din Codul civil

(înregistrat în Parlament cu numărul 746 din 22 Februarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii cu privire la completarea art. 87 din Codul civil.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Elaborarea și promovarea proiectului nu este prevăzută de planurile și strategiile naționale prioritare. Prin urmare este dificil de a stabili care a fost scopul promovării acestui proiect.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Elaborarea și promovarea proiectului nu este prevăzută de planurile și strategiile naționale prioritare. Considerăm că nota informativă nu reflectă pe deplin necesitatea înaintării proiectului. Astfel, lipsesc informații relevante, date statistice care să ateste cazurile frecvente referitor la "gravele neînțelegeri între fondatori, care să afecteze funcționalitatea persoanei juridice", informații referitor la o practică judiciară la acest capitol.

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă nu conține referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză (lit. e) din articolul 20 al Legii 780/2001). Or, referința la Legea României nu reprezintă o analiză comparată cu aquis-ul comunitar.

- 8. Fundamentarea economico-financiară.** Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele

legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articol unic	Articol unic. – Articolul 87 alineatul (1) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661) după litera d) se completează cu o literă nouă e) în următoarea redacție: „e) există grave neînțelegeri între fondatori (membri) care afectează funcționalitatea persoanei juridice; litera e) devine litera f).”	Este important să menționăm că anterior, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a prezentat un raport de expertiză (nr.158 din 23 ianuarie 2007) la proiectul Legii privind modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni (înregistrat în Parlament cu nr.4978 din 28.12.2006), care, de altfel, propunea introducerea unor modificări similare. Astfel, proiectul Legii pentru modificarea Codului civil, supus expertizei, reprezintă "formalizarea" sugestiei înaintate de CAPC în cadrul raportului enunțat mai sus (p.1.11 din raportul CAPC), prin care a fost enunțată necesitatea modificării preferențiale a Codului civil.	Coruptibilitate Lacune de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	CAPC propune expunerea lit. e) la alin. (1) art.87 din Codul civil în redacția propusă anterior și anume: "e) există grave neînțelegeri între asociați care afectează funcționalitatea societății comerciale sau a cooperativei. Neînțelegerea este gravă și în cazul în care instanța constată că adunarea generală nu și-a desfășurat lucrările mai mult de doi ani la rînd, sau în aceiași perioadă nu poate adopta hotărîrea de desemnare a administratorului".

Concluzii

Deși în procesul expertizării proiectului nu au fost depistate elemente cu potențial evident de

coruptibilitate, totuși, considerăm că promovarea proiectului este posibilă, doar după analiza comparată a prevederilor proiectului cu normele corespondente ale acquis-ului comunitar.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției